

Naar een positief ontwikkelingsgericht sportklimaat in Nederland

Trainer-kind interactie succes- en faalfactoren bij sv CWO

Haagse Hogeschool, Academie voor Sportstudies

Afstudeeropdracht: Trainer-kind interactie succes- en faalfactoren

In samenwerking met NOC*NSF

Auteur: Robert van Rij

Begeleider: F.M. Jacobs

Juni 2013

Samenvatting

Kinderen in Nederland sporten wel, alleen nog niet voldoende! In Nederland moet er actief beleid worden gemaakt om kinderen enthousiast te maken voor sport, dat zij op sport gaan en dat zij ook blijven sporten, om zo de ontwikkeling van kinderen te optimaliseren. De uitdaging voor een sportorganisatie is om te zorgen dat de ervaringen in de sport van kinderen positief zijn, door specifieke sportprogramma's en een actieve houding van coach en ouder.

Dit onderzoek heeft op basis van observaties, interviews en vragenlijsten, inzicht verkregen in de mate waarin training-kind factoren, die betrekking hebben op coaching, specifiek lesgeven, plannen en uitvoeren van oefeningen, met een positieve bijdrage aan de ontwikkeling van kinderen, terugkomen bij trainers van voetbalvereniging sv CWO.

Uit de resultaat blijkt dat trainers op verschillende factoren goed scoren, en op andere minder goed. Eén trainer scoort erg goed op 'relatie' met de spelers, waardoor een vertrouwensband ontstaat met spelers. De andere trainer scoort weer goed op expertise en coacht goed één op één tijdens wedstrijden en trainingen. Andere factoren zijn minder goed ontwikkeld, waaronder het selectiebeleid en gelijke en eerlijke behandeling van spelers. De belangrijkste aanbeveling is dat trainers geholpen moeten worden om inzicht te krijgen in hun eigen sportprogramma en gedrag om deze positief in te steken en de ontwikkeling van kinderen centraal te stellen.

Inhoudsopgave

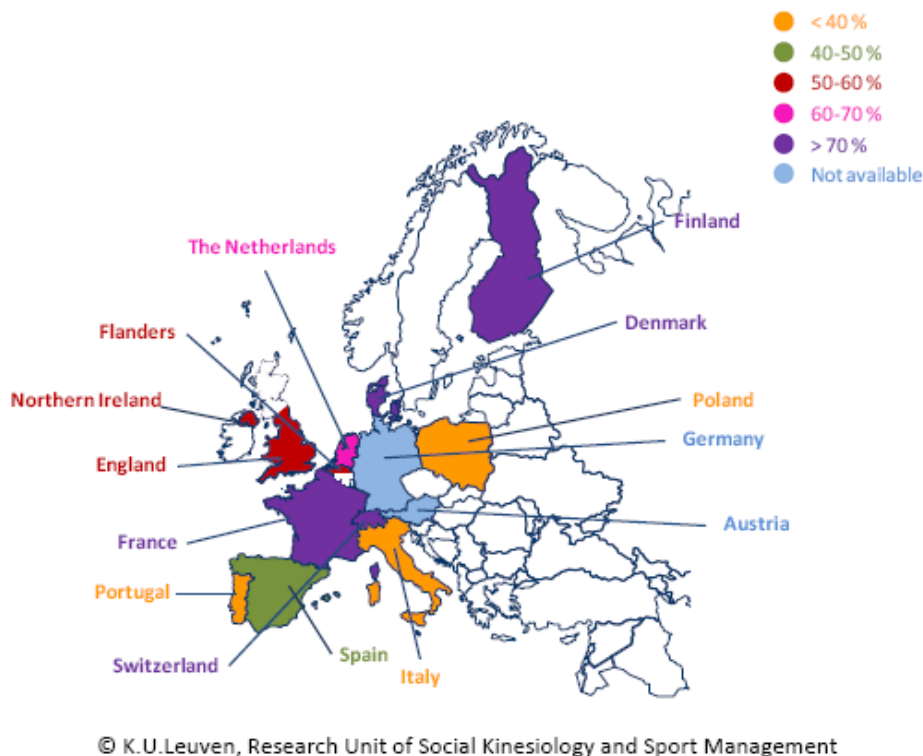
Samenvatting	1
Inhoudsopgave	2
1. Introductie en literatuur	4
1.1 Sportparticipatie in Nederland	4
1.2 Beweegredenen voor kinderen om te sporten	6
1.3 Sportaanbod en de sociale omgeving	8
1.4 De invloed van trainer-kind interactie	10
1.5 Doelstelling en vraagstelling	12
1.6 Relevantie van het onderzoek	13
2. Methode	14
2.1 Populatie: voetbalvereniging CWO	14
2.2 Methode van het onderzoek	15
2.3 Betrouwbaarheid en validiteit	18
2.4 Hulpmiddelen	18
2.5 Periode van onderzoek	19
2.6 Data-analyse	20

3. Analyse en resultaten	21
3.1 Conceptueel model	21
3.2 Observaties van wedstrijden en trainingen	22
3.3 Vragenlijst spelers	25
3.4 Vragenlijst trainers	28
3.5 Interviews spelers en trainers	30
3.6 Resultaat	35
4. Conclusie, discussie en aanbevelingen	38
4.1 Conclusie	38
4.2 Discussie en aanbevelingen	40
4.3 Verder onderzoek en tekortkomingen	43
5. Literatuurlijst	45
5.1 Boeken en artikelen	45
5.2 Internet	46
Bijlage 1	47

1. Introductie & Literatuurstudie

1.1. Sportparticipatie in Nederland

De afgelopen 20 jaar is de sportparticipatie in Nederland flink toegenomen. Het aandeel mensen dat sport beoefend in Nederland is dan ook relatief groot. In een Europees perspectief kan worden gesteld dat Nederland bij de top behoort met bijna 70% van mensen die aan sport doet (Scheerder e.a., 2011). Figuur 1 geeft het aandeel weer van het aandeel mensen dat sport beoefend (minimaal een maand) ten opzichte van de totale populatie in west Europa.

Figuur 1 Aandeel mensen dat sport t.o.v. totale populatie in west Europa

Ook een groot deel van de bevolking is aangesloten bij een sportvereniging. In een onderzoek van NOC NSF in 2003 is gebleken dat meer dan 4,5 miljoen mensen aangesloten zijn bij een sportvereniging, waar van 32% junior. Dit betekent dat 1,5 miljoen kinderen en jongeren actief zijn op sportgebied en aangesloten zijn bij een vereniging (Buisman, 2004). Volgens Hover e.a.

(2010) heeft Nederland de hoogste sportclubparticipatie van Europa met 27% van de bevolking (in Scheerder e.a., 2011).

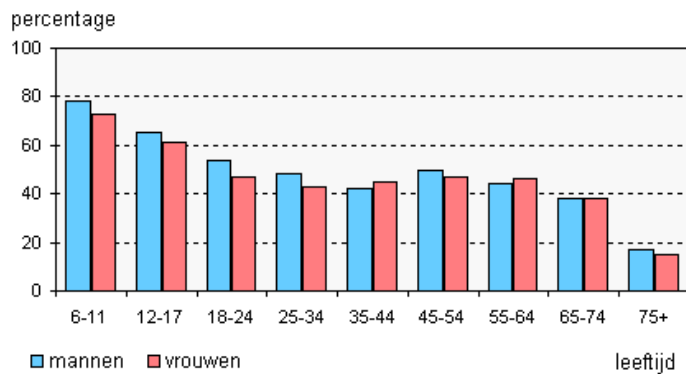
Betekent dit dat we ook voldoende bewegen? Hiervoor is er een norm opgesteld: de 'Nederlandse Norm Gezond Bewegen' (NNGB). Deze norm is gericht op het onderhouden van gezondheid op de lange termijn. De norm is voor jongeren, volwassenen en ouderen anders doordat activiteiten meer energie kosten naarmate iemand ouder wordt (zie tabel 1). (Ooijendijk e.a., 2007 in Wendel-Vos, 2012).

Doelgroep	Norm
Jongeren	Dagelijks één uur ten minste matig intensieve lichamelijke activiteit (≥ 5 METs), waarbij de activiteiten minimaal twee maal per week gericht zijn op het verbeteren of handhaven van lichamelijke fitheid (kracht, lenigheid en coördinatie). Voorbeelden van matig intensieve lichamelijke activiteit bij jongeren zijn aerobics of skateboarden.
Volwassenen	Een half uur ten minste matig intensieve lichamelijke activiteit (≥ 4 METs) op minimaal vijf, maar bij voorkeur alle dagen van de week. Voorbeelden van matig intensieve lichamelijke activiteit bij volwassenen zijn wandelen met 5-6 km/uur (dus flink doorwandelen) en fietsen met 15 km/uur.
55-plussers	Een half uur ten minste matig intensieve lichamelijke activiteit (≥ 3 METs) op minimaal vijf, maar bij voorkeur alle dagen van de week; voor niet-actieven, zonder of met beperkingen, is elke extra hoeveelheid lichaamsbeweging zinvol, ongeacht duur, intensiteit frequentie of type. Voorbeelden van matig intensieve lichamelijke activiteit bij ouderen zijn wandelen met 3-4 km/uur en fietsen met 10 km/uur.

Tabel 1: NNGB

Volgens het CBS voldeed in 2011 slechts 28% van de 12- tot 16-jarigen aan de NNGB voor jongeren. Dit is minder dan het percentage volwassenen en ouderen dat aan de NNGB voldeed. Al doet in de basis de jeugd wel meer aan sport en neemt sportdeelname af met de leeftijd. Van de 6 - 19-jarigen doet ruim 70% minstens 12 keer per jaar aan sport in vergelijking tot ongeveer

15% van de 75-plussers. De oorzaak ligt in het feit dat jongeren meer moeten bewegen om op te groeien en zichzelf te ontwikkelen. (Tiessen-Raaphorst, 2010 in Wendel-Vos, 2012). Figuur 2 geeft het aandeel sportdeelname per leeftijdscategorie weer.

Figuur 2 Aandeel sportdeelname per leeftijdscategorie

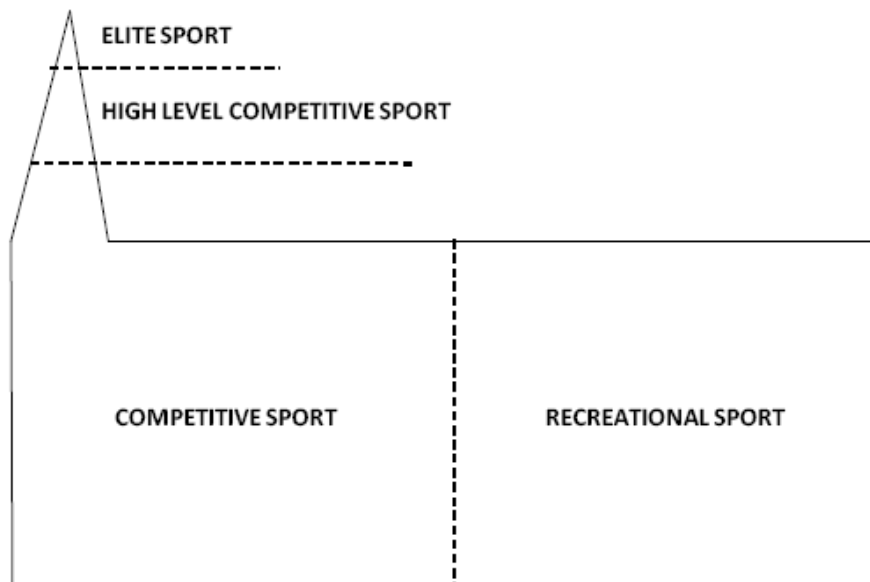
Naast het gezin en de school, is de sportvereniging een belangrijke plek waar de jeugd zich vertrouwd kan maken met de samenleving. Ze kunnen bewust en onbewust leren, nieuwe ervaringen op doen en hun eigen talent ontwikkelen (Schipper- Van Veldhoven, 2012). Daarnaast heeft sport psychologische en psychische voordelen voor kinderen, zoals bijdrage aan groei en het volwassen worden, opbouwen van zelfvertrouwen, bijbrengen van cultuur, ontwikkelen van sociale vaardigheden, ontwikkelen van sociale en morele waarden en intelligentie. Hierdoor wordt een kind gevormd. Sport draagt namelijk bij aan het vormen van een eigen identiteit en het ontwikkelen van emotionele vaardigheden (Hedstrom & Gould 2004, Light, 2010).

Wel maakt onderzoek duidelijk dat sport naast een positieve bijdrage op de ontwikkeling ook negatieve effecten heeft op het gedrag van kinderen. Sport kan ook leiden tot egoïsme, arrogantie, pesten, intimidatie, discriminatie, blessures, druk om te presenteren en negatieve gedragingen van volwassenen (Schipper- Van Veldhoven, 2012, Hedstrom & Gould, 2004).

1.2 Beweegredenen voor kinderen om te sporten

In de literatuur wordt er vanuit verschillende perspectieven gekeken naar het beoefenen van sport. Scheerder e.a. (2011) beschrijft *“The Church Model of Sport”* (Zie figuur 3). In dit model wordt er vanuit gegaan dat competitieve sport participatie en recreatieve sport participatie

samen de basis zijn voor de algemene sportparticipatie van mensen. Hierin zit geen hiërarchie, waarin de ene vorm beter is dan de andere. Dit ontstaat doordat de 'competitieve' instelling niet de enige motivatie is om sport te beoefenen. Veel mensen sporten ook voor gezondheids- of sociale redenen.

Figuur 3 The Church Model of Sport

In deze context wordt er ook gesproken over "*sport as a goal*" en "*sport as an instrument*" (Scheerder e.a., 2011). Wanneer sport gezien wordt als een *doel*, dan wordt de sport veelal beoefend in een competitie, waarin de wedstrijdelement een centraal thema is. Sportparticipatie vindt voornamelijk plaats in clubverband. Bij sport als een *instrument* wordt de basis vooral gelegd in sociale aspecten (sociale integratie, leren van sociale vaardigheden). Sport is een recreatieve activiteit, die binnen en buiten een sportclub kan worden beoefend.

Hedstrom & Gould (2004) beschrijven de grootste reden voor kinderen om op een sportvereniging te gaan:

- Plezier hebben
- Iets te doen waar ze goed in zijn
- Fit te blijven
- Nieuwe vaardigheden leren
- Deel uit te maken van een team.

De belangrijkste reden om op een sportvereniging te gaan is om plezier te hebben. Daarnaast vonden de kinderen het belangrijk dat ze hun eigen vaardigheden konden verbeteren en sociaal interactie met andere spelers. Een andere opvallende conclusie was dat het winnen van een wedstrijd laag genoteerd stond (Seefeldt e.a., 1992 in Hedstrom & Gould, 2004).

De belangrijkste reden voor kinderen om te stoppen op een sportvereniging zijn (Seefeldt e.a., 1992 in Hedstrom & Gould, 2004):

- Niet langer geïnteresseerd in de sport
- Geen plezier
- De coach was een slechte trainer of gaf voorkeur aan bepaalde spelers
- Willen participeren in een andere activiteit

1.3 Sportaanbod en de sociale omgeving

Het werkelijke effect van sportdeelname op de ontwikkeling van het kind hangt af van de manier waarop ze sport krijgen aangeboden en de sociale omgeving waarin ze hun sport beoefenen (Schipper- Van Veldhoven, 2012).

Fraser-Thomas e.a. (2005) benadrukt dat de uitdaging voor beleidsmakers, sportorganisaties, coaches en ouders is om te zorgen dat de ervaring en resultaten in sport van kinderen positief zijn. Participatie van jeugd bij een sportclub betekent niet automatisch dat dit gerealiseerd wordt. Specifieke programma's en trainingen, net als een actieve bijdrage van coach en ouders moeten worden geïntegreerd in een totaal sportprogramma met als doel positieve jeugd ontwikkeling te stimuleren.

Sportaanbod in clubverband bestaat uit verschillende elementen die bijdragen aan de ontwikkeling en plezier van kinderen. In onderzoek van Light (2010) worden drie elementen geïdentificeerd, Deze elementen zijn: training, competitie en sociale activiteiten.

In **trainingen** worden sociale connecties en relaties gemaakt, die veelal belangrijker zijn dan die elders zijn gevormd, bijvoorbeeld op school. Deze relaties vormen de basis voor het plezier op de club, de verlangen om lid te blijven en de invloed op sociale ontwikkeling. Er wordt zelfs gesteld dat hoe harder er getraind wordt hoe sterker de band wordt tussen leden. Dit wordt gevormd

door een gevoel van gezamenlijke inspanning en lijden. Een andere belangrijke relatie is die met de trainer. Deze heeft een centrale rol hun levens.

Competitie is ook een positieve ervaring en draagt positief bij aan de het plezier dat wordt ervaren en de motivatie om op de club te blijven. Dit geldt ook minder competitief ingestelde leden, dan wordt er vooral waarde gehecht aan het sociale aspect van het samen zijn en is meedoen belangrijker dan winnen.

Daarnaast zijn gerelateerde **sociale activiteiten** belangrijk, zoals een BBQ. De focus ligt hier op het sociaal samenzijn voor de uitwisseling, interactie en de bevestiging van sociale relaties.

Keegan e.a. (2010) spreekt in deze context van sociale omgeving over 'sociale agents', die een rol spelen bij de ontwikkeling van een kind bij het sporten. Er worden drie sociale agents geïdentificeerd: ouders, coach en sport-leeftijdgenoten. Zie bijlage 1 voor dit totaal overzicht met specifieke thema's per social agent die effect hebben op de ontwikkeling van het kind. Net als Keegan e.a. (2010) beschrijft Papaioannou e.a. (2008) dat belangrijke personen in de omgeving, waaronder de ouders, coaches en vrienden een unieke en positieve bijdragen hebben op de doelen, emotie en gedrag in sport.

Ouders - Ouders zijn belangrijk omdat ze zorgen voor de context en het bepalen van de doelen van de sport, ongeacht dit competitief of taak georiënteerd (Papaioannou e.a., 2008). Hedstrom & Gould (2004) geeft aan dat de rol die ouders spelen bij de sportparticipatie van hun kinderen positief, maar ook negatief kan zijn. De feedback en het gedrag van de ouders beïnvloeden hoelang een kind een sport beoefend, net als hoe het kind hun eigen kwaliteiten ervaart. Hoe een ouder acteert voor, tijdens en na een wedstrijd heeft een groot effect op de angstbeleving in het goed of fout doen van de sport van een kind. Telleurstelling en afkeuring bij het niet naar verwachting presteren speelt een grote rol.

De grootste ouder-kind problemen zijn:

- Te grote waarde hechten aan winnen
- Onrealistische verwachtingen
- Coachen van hun eigen kind
- Bekritisieren van hun eigen kind
- Verwennen van hun eigen kind

Positief is als een ouder emotioneel betrokken is door onbevooroordeelde evaluatie en de juiste verwachtingen voor hun kind (Hedstrom & Gould, 2004).

Coach - Papaioannou e.a. (2008) geeft aan dat coaches een centrale rol spelen in het leven van het kind, enerzijds als een trainer van de activiteit, anderzijds als rolmodel/voorbeeld. De manier waarop de coach de sportomgeving creëert, de prioriteiten van de doelen aangeeft en hun eigen waarden en gedrag overbrengt heeft een grote invloed op de participatie van de sport.

Sport-leeftijdgenoten - In Papaioannou e.a. (2008) wordt ook de bijdrage van vrienden beschreven. Deze invloed is in een veel mindere mate onderzocht. In algemene zin kan worden gesteld dat het gedrag en de percepties van vrienden een essentiële bijdrage levert aan de variantie waarin kinderen in een sport participeren.

1.4 De invloed van trainer-kind interactie

De coach heeft dus een grote invloed op de motivatie en ontwikkeling van spelers/kinderen. Keegan e.a. (2010) beschrijft meerdere punten waaraan coaching, specifiek lesgeven, plannen, uitvoeren van oefeningen en selectie, een positieve bijdrage leveren aan. Dit gaat over:

1. Een belangrijk aspect in de interactie met het kind is het **feedback** ofwel evaluatie communicatie. Net als bij ouders, wordt de motivatie beïnvloed door verbale feedback en/of gedragsmatige bekrachtiging. Positieve feedback zorgt in het algemeen voor opbouwende motivatie, terwijl negatieve feedback motivatie ondermijnt, zorgt voor frustratie en een verslechtering van de relatie. Opbouwende feedback wordt gezien als feedback in positieve zin. Gedragsmatige bekrachtiging door middel van beloning beïnvloed de motivatie
2. **Leiderschapstijl**: Een autonome leiderschapstijl zorgt voor een positief effect op de motivatie, terwijl een gecontroleerde stijl gerelateerd wordt met gevoelens van frustratie en boosheid, wat de relatie verslechterd tussen coach en speler.
3. **Relatie met de spelers**: De relatie met de coach en speler is belangrijk voor de motivatie. De volgende quote wordt gebruikt om dit te illustreren: *"If you've like inspired by your coach, you want to do it even more; like do it fort hem...But if you've got a horrible coach, you like just don't feel like [doing] "what they're saying" (Keegan e.a., 2009, p. 96).*

4. **Expertise:** Ervaring in de sport en de technische kennis van de sport speelt een rol in de motivatie.
5. **Emotionele en affectieve reacties:** dit refereert aan het stimuleren van positief en optimistische gedrag van de coach en niet humeurig te zijn en snel boos te worden. Daarnaast is acceptatie ofwel het wegblijven van een negatieve reactie bij fouten en verlies van invloed.
6. **Gelijke behandeling en eerlijkheid:** dit houdt in dat de coach zijn tijd gelijk verdeeld over de spelers, maar ook een evenwichtige verdeling tussen positieve en negatieve feedback naar spelers toe. Daarnaast is het belangrijk dat een coach geen voortrekkersrollen invult; altijd favoriete spelers kiezen, meer tijd besteden aan deze spelers of vriendelijker zijn.
7. **Eén op één coaching:** dit relateert aan de tijd die gespendeerd wordt aan individuele instructie, attentie, evaluatie en feedback.
8. **Taak/Training:** dit betreft alle aspecten en oefeningen die coaches organiseren tijdens trainingen. Belangrijke punten die in ogenschouw genomen moeten worden zijn: het creëren van competitie tijdens training, een gevarieerd aanbod in de training en plezierbeleving, tijd geven om te leren, oefeningen op een optimaal niveau per speler en het herhalen van oefeningen.
9. **Selectie:** dit gaat om een consistent team selectiebeleid, selectie op basis van vorm en niemand is veilig bij selectie bij voorhand.
10. **Gedrag tijdens de pre-wedstrijd fase:** Tijdens voor de fase voor een competitieve prestatie zorgt de coach voor motivatie bij zijn spelers. In deze fase benadrukt de coach taken, rollen, doelen en de verwachting van de spelers. Daarnaast zorgt de coach voor een competitieve instelling en rivaliteit richting andere teams, net als voor passie en energie binnen het team. Belangrijk is ook om weg te blijven van negatieve gedragingen, waaronder benoemen van negatieve consequenties, gebruik van de-selectie als bedreiging richting spelers, pessimistisch zijn en druk uitoefenen om harder te werken.

11. **Gebruik van demonstratie:** het faciliteren van demonstraties van spelers en andere atleten voor het verbeteren of leren zorgt enerzijds voor een hogere motivatie bij spelers en anderzijds geeft inzicht in hoe de oefening goed gedaan moet worden.
12. **Evaluatie criteria:** dit gaat over hoe spelers een evaluatie van hun coach ervaren. Belangrijk is dat evaluaties eerlijk zijn, een totale evaluatie plaats vindt en niet specifiek op één punt, de evaluatie op basis van een bepaalde standaard is en dat er niet continue problemen en zwaktes onder een vergrootglas worden gelegd.

1.5 Doelstelling en vraagstelling

Vanuit de literatuurstudie blijkt dat het belangrijk is dat de positieve ontwikkeling van het kind centraal staat bij het sportklimaat in Nederland, maar ook specifiek bij een sportvereniging. Dit is volgens Fraser-Thomas e.a. (2005) ook de grootste uitdaging: de uitdaging voor beleidsmakers, sportorganisaties, coaches en ouders is om te zorgen dat de ervaring en resultaten in sport van kinderen positief zijn, door specifieke sportprogramma's en een actieve houding van coach en ouder.

Een aspect waar de sportvereniging direct invloed op kan uitoefenen is de manier waarop de sport wordt ingevuld op de vereniging. De coach speelt hier een cruciale rol. Hoe gaat een coach om met zijn spelers? In de literatuur komt naar voren dat de trainer-kind interactie belangrijk zijn voor de motivatie van spelers, zoals eerder aangegeven zijn gelijkheid behandeling, plezierbeleving en één op één coaching voorbeelden hiervan. De focus van dit verdere onderzoek ligt dan ook op het toetsen van de trainer-kind interactie in de praktijk.

Om dit in de praktijk te toetsen wordt er een onderzoek uitgevoerd bij voetbalvereniging CWO. CWO is vijf jaar geleden ontstaan uit een fusie van 3 andere voetbalverenigingen. CWO heeft ambitie, ze willen dat 75% van de jeugd doorstroomd naar het eerste elftal. Dit betekent dat de manier van coachen/trainen afgestemd moet worden op de ontwikkeling van de kinderen.

Het doel van dit onderzoek is dieper inzicht te krijgen in de trainer-kind interactie factoren bij CWO. Komen deze gedragingen voor, hoe vaak komen ze voor, wordt er rekening gehouden met deze factoren tijdens trainingen? Op deze wijze kan er gericht advies gegeven worden aan CWO om hun niveau van coachen/trainen te verbeteren en aan te scherpen.

De volgende vraagstelling behoort tot dit onderzoek:

- **In welke mate komen trainer-kind interactie succes- en faalfactoren voor bij de trainers van CWO die bijdragen aan de (positief) ontwikkelingsgericht sportklimaat?**

Om dit onderzoek uit te voeren en antwoord te geven op de vraagstelling is er naast de al beschreven literatuurstudie ook een veldonderzoek geweest. De onderzoeksmethodes zijn observaties, gestructureerde interviews en vragenlijsten. Deze zijn afgenomen bij trainers en spelers. In het volgende hoofdstuk wordt deze onderzoeksmethode verder beschreven.

1.6 Relevantie van het onderzoek

De relevantie van dit onderzoek is tweeledig. Als eerst draagt dit onderzoek bij aan de sportwetenschap. Dit onderzoek maakt deel uit van een groter en meerjarig onderzoek van NOC*NSF, waarin de succes- en faalfactoren binnen een positief sportklimaat over heel Nederland in kaart worden gebracht. Dit leidt tot nieuwe inzichten en aanbevelingen om het sportklimaat verder te kunnen verbeteren en stimuleren. Daarnaast, als tweede, worden de aanbevelingen in dit onderzoek gericht geschreven voor CWO. Met deze aanbevelingen kunnen de beleidsmakers en trainers gericht hun gedrag en methodes aanpassen, verscherpen en uitbreiden met als doel de motivatie van spelers te optimaliseren en plezier in het spel te behouden. Uiteindelijk zal er een advies naar de vereniging worden geschreven hoe de trainers binnen de vereniging er beter mee om zouden kunnen gaan. Wanneer deze punten goed worden uitgevoerd door de trainers kan het de vereniging erbij helpen om de leden te behouden of om leden aan te trekken.

2. Methode

In dit onderzoek wordt er gekeken naar de succes- en faalfactoren van gedrag, coaching en trainingen, die (positief) bijdragen aan de motivatie en ontwikkeling van spelers/kinderen. Het onderzoek van Keegan e.a. (2010) beschrijft meerdere factoren waar coaching, specifiek lesgeven, plannen, uitvoeren van oefeningen en selectie aan moeten voldoen. Aan de hand van de verzamelde data zal er gekeken worden hoe trainers deze punten in hun training en gedrag hebben verwerkt, onbewust of bewust.

Dit onderzoek maakt deel uit van een groter onderzoek in regie van NOC*NSF. De methode die wordt gebruikt in dit onderzoek is dus ook de basis van dit groter onderzoek. Dit onderzoek wordt uitgevoerd voor het programma “Naar een veiliger Sportklimaat” (VSK). VSK is het programma van NOC*NSF en sportbonden om tot en met 2016 gewenst gedrag te stimuleren en ongewenst gedrag in de sport tegen te gaan. Aan dit onderzoek werken 50 á 60 studenten mee van verschillende hoge scholen in Nederland. De gegevens van dit onderzoek zullen gekoppeld worden aan die van andere studenten, zodat NOC*NSF en de sportbonden in het najaar 2013 goed onderbouwde adviezen en verbeteringen kunnen aanbrengen in hun opleidingen van trainers en coaches. Dit betekent dat de methode die wordt toegepast een bredere scope heeft dan de specifieke onderzoeksvragen die binnen dit onderzoek zijn gesteld.

2.1 Populatie: Voetbalvereniging CWO

Dit onderzoek wordt uitgevoerd bij voetbalvereniging CWO te Vlaardingen. Op 1 juli 2013 is het 5 jaar geleden dat CWO is ontstaan uit een fusie van 3 verenigingen. Omdat de statuten van de oudste club van HSC zijn overgenomen bestaat CWO al 93 jaar. Het gaat om HSC, dat al een fusie was van Hollandiaan en Satelliet (Hollandiaan Satelliet combinatie), HVO (hechte vriendschap overwint en RK WIK (Willen is kunnen). CWO is een ambitieuze vereniging met een duidelijke visie waarbij ze willen dat binnen 3 tot 5 jaar voor 75 procent haar eigen jeugd in het eerste elftal moet spelen. Om dit te kunnen bereiken zullen de trainingen op een hoger niveau getild moeten worden. Dit onderzoek kan gebruikt worden om aanpassingen in het sportklimaat te doen die bijdragen aan het bereiken van deze doelstelling.

Voorafgaand aan dit onderzoek is er contact gelegd met de vereniging CWO om te vragen of zij mee wilden werken aan dit onderzoek. Nadat de vereniging toestemming had gegeven is dit ook gebeurd voor de trainers. Deze waren vervolgens ook bereid om mee te werken. Het onderzoek kon vervolgens starten met het verzamelen van de data.

Binnen CWO worden twee verschillende trainers geobserveerd. Eén van deze trainers begeleidt een prestatief team namelijk B1 van deze vereniging en de ander een recreatief team D2. De B1 komt uit in de eerste klasse en valt hiermee in de categorie A van de KNVB. De D2 komt uit in de vierde klasse en valt daarmee in categorie B. De trainer van de B1 heeft vroeger zelf op hoog niveau gevoetbald en is hier vorig seizoen mee gestopt. De trainer van D2 heeft zelf nooit op hoog niveau gevoetbald. Binnen dit onderzoek zal dan ook gekeken worden of hier een verschil in zit op het gebied van trainingen geven.

De deelnemers van de B1 vallen in de leeftijdscategorie van 15 tot en met 17 jaar en de deelnemers van D2 vallen in de leeftijd van 10 tot en met 13 jaar. Een aantal spelers van de verschillende teams worden geïnterviewd. In het interview is gekozen om voor een aantal jongens te kiezen die al langer op de vereniging zitten en voor een aantal jongens die net op de vereniging komen en nog nooit met de trainer gewerkt hebben. Dit om zo een goed mogelijk beeld te kunnen vormen van de trainer en de vereniging.

2.2 Methode van onderzoek

Voor dit onderzoek worden er op drie verschillende manieren data verzameld. Dit gaat om observaties, interviews en vragenlijsten bij de trainers en spelers:

Observaties van trainingen

Binnen dit onderzoek worden de twee trainers geobserveerd. De basis van de observaties van de trainers worden vastgelegd op videobestanden gemaakt. Dit zorgt ervoor dat de observaties goed en herhaaldelijk bekeken kunnen worden. Het enorme voordeel van tapes is dat je naast het herhaaldelijk terug kijken van de video dat je een band nog rustig kunt afkijken, stopzetten, gedeeltelijk kunt overslaan en dat je de interpretaties kunt vergelijken met die van collega's die ook meekijken (Swanborn, 2010).

Aan de hand van de vastgelegde videobestanden wordt er gewerkt met de methode van het turfsysteem. Het voordeel hiervan is dat je resultaten beter met elkaar kunt vergelijken. Het nadeel is dat je jezelf moet houden aan de vooraf gestelde observatiepunten (Wikipedia, 2012). In dit onderzoek is er gekozen voor het turfsysteem, omdat dit een goede methode is om de gedragingen van de trainers tijdens trainingen en wedstrijden met elkaar te vergelijken.

De observaties betreffen per trainer twee trainingen en twee wedstrijd. Aan de hand van deze videobestanden wordt een observatieformulier ingevuld om te kijken hoe de interactie tussen de trainer en het kind is. Er worden in totaal zes observatieformulieren ingevuld van de trainingen en wedstrijden. De twee observaties van de wedstrijden worden samen met een buddy ingevuld. Er is gekozen om te werken met een buddy om betrouwbaarheid in de observaties te krijgen.

Half open interviews met trainers en spelers

In het interview is gekozen voor een half gestructureerd interview. Vooraf zijn een aantal onderwerpen vastgesteld. Deze vragen worden door middel van doorvragen uitgediept. Het grote voordeel hiervan is dat je op bepaalde onderwerpen dieper kan ingaan die relevant zijn voor het onderzoek. Dit is ook de reden waarom er in dit onderzoek voor gekozen is.

Het voordeel van het face to face interviewen is dat de deelnemer vragen kan stellen wanneer hij het niet begrijpt. Het nadeel van face to face interview is dat er de neiging bestaat dat er ongevraagd een toelichting wordt gegeven en daarmee antwoordruimte van de geïnterviewde wordt ingeperkt of zelfs antwoorden bedacht worden (Reulink & Lindemans, 2005)

Aan de hand van de observaties van de trainingen en wedstrijden wordt met beide trainers een interview afgenomen. In het interview wordt, aan de hand van een interviewleidraad met open interviewvragen en praktijksituaties, verdiepend ingegaan op specifieke achtergronden van de wijze waarop de trainer omgaat met de kinderen bij trainingen en wedstrijden. Van de interviews worden geluidsopnames gemaakt, zodat deze later uitgewerkt kunnen worden. Het interview dat gegeven wordt is verdeeld in vier categorieën, de startvragen, type gedragingen, voorbeeldsituaties en de afsluiting. Bij de startvragen worden er vragen gesteld van wat de trainer van zijn trainingen vond en op welke manier hij dit nog zou kunnen verbeteren. Bij het gedeelte type gedragingen worden er vragen gesteld over het gedrag van de trainer tijdens de trainingen en wedstrijden. In de voorbeeldsituaties worden er aan de hand van

praktijkvoorbeelden vragen gesteld hoe de trainer hier mee om zou gaan. Bij de afsluiting heeft de trainer nog de mogelijkheid om aanvullende dingen te vertellen. Het interview zal ongeveer 40 minuten in beslag nemen.

Daarnaast wordt er ook nog per team een interview afgenomen met een groep deelnemers van 4 spelers. Hiervan worden ook weer geluidsopnames gemaakt, zodat deze later uitgewerkt en geanalyseerd kunnen worden. Dezelfde vragen als bij de trainer worden aan de deelnemers gesteld. Hierbij is het verschil alleen dat er gevraagd wordt wat hun denken dat de trainer in die situatie zou doen. Op deze manier kunnen we vergelijken of beide partijen hetzelfde over bepaalde situaties denken. En of de trainer ook echt zo handelt zo als hij schetst. Het interview beslaat ongeveer 40 minuten.

Vragenlijst

Als derde worden er aan de trainers en spelers vragenlijsten afgenomen. Dit om de achtergrondkenmerken van de trainer en de vereniging in kaart te brengen. Deze vragenlijsten zullen worden ingevuld na een training of wedstrijd. De uitkomsten van de vragenlijsten worden vervolgens verwerkt en geanalyseerd. Binnen de vragenlijst wordt voornamelijk gewerkt met gesloten vragen. De vragen gaan over beweringen daarbij zijn er vier of vijf antwoordcategorieën zoals:

- Helemaal mee eens
- Mee eens
- Neutraal
- Niet mee eens
- Helemaal niet mee eens

Het voordeel hiervan is dat de antwoorden in een Excel bestand verwerkt kunnen worden en op een goede manier met elkaar vergeleken kunnen worden. Hierdoor kunnen er makkelijk vergelijkingen worden getrokken tussen de verschillende deelnemers.

2.3 Betrouwbaarheid en validiteit

De combinatie van de verschillende onderzoeksvormen zorgt voor de validiteit en betrouwbaarheid van dit onderzoek.

De validiteit, de mate waarin er gemeten wordt wat er gemeten moet worden, wordt gewaarborgd doordat er verschillende methodes worden toegepast niet alleen bij de trainers, maar ook bij de spelers. Dit zorgt ervoor dat het gedrag en de specifieke trainingen van twee kanten kunnen analyseren. Specifiek geven de diepte interviews een nauwkeurig beeld wat er speelt bij spelers en trainers.

De betrouwbaarheid, de stabiliteit van het onderzoek, wordt bewaakt door het feit dat er twee trainers en hun spelers worden onderzocht en geanalyseerd. Ook het verschil in leeftijd tussen de teams zorgt voor een betrouwbaarder beeld van het trainersniveau van CWO. Dit geeft namelijk een breder inzicht. Door de vragenlijsten wordt een betrouwbaar beeld geschept omdat een groot deel van de selectie/spelers mee doet aan deze vragenlijst. Daarnaast zorgt bij de observatie van de trainingen de buddy's voor een hogere betrouwbaarheid. Het verschil tussen de telling van de buddy en de eigen telling waren nagenoeg gelijk en daardoor kan worden gesteld dat de observaties betrouwbaar zijn.

Om te zorgen dat de data goed en accuraat geregistreerd en geanalyseerd, wordt er gebruik gemaakt van een logboek en worden de observaties en interviews opgenomen en in zijn geheel uitgewerkt. In het logboek zullen onverwachte omstandigheden, specifieke reacties of moeilijkheden in genoteerd worden.

2.4 Hulpmiddelen

Om de gegevens te kunnen meten en verzamelen zal er gebruik worden gemaakt van de volgende meetinstrumenten:

- Opname-recorder is de vorm van een iPhone 5 om te interviews vast te leggen
- Sony digitale camera met intern geheugen om de trainingen en wedstrijden te filmen.

2.5 Periode van onderzoek

	Nov.	Jan.	Feb.	Maart	April	Mei	Juni
Benaderen en toestemming vereniging trainer jeugd	17-11-2013						
Video			W8: Training 1 B1, D2 W9: Training 2: B1, D2	W11: Wedstrijd 1: D2, B1 W12: Wedstrijd 2: B1 W13: Wedstrijd 2 D2			
Observaties					W14 B1, D2		
Interviews					W15 B1, D2		
Geluidsopname				W11: D2 W12: B1			
Vragenlijsten					W15 B1, D2		
Analyseren en interpreteren						W20	
Rapporteren en adviseren eigen trainer sport vereniging							W22

In de periodeplanning is te zien dat er een half seizoen met de trainers zal meegelopen worden. In dit half jaar zullen er verschillende video opnames gemaakt worden van de wedstrijden en de trainingen. In het schema is te zien dat dit in de maanden januari en februari zal gebeuren. Aan de hand van deze trainingen en wedstrijden zullen er in de maand april over de trainingen en wedstrijden observatie formulieren worden ingevuld met een buddy. Aan de hand van deze observaties zal een interview worden afgenomen met de trainer en spelers van het team. Wanneer al deze gegevens verzameld zijn zal er een analyse van gemaakt worden en de resultaten worden beschreven.

2.6 Data-analyse

Als alle data zijn verzameld zullen deze verwerkt worden. De interviews en de wedstrijdbesprekingen zullen worden opgenomen met de opnamerecorder. Vervolgens zullen deze worden teruggeluisterd en uitgewerkt.

De observatieformulieren van de trainingen en wedstrijden zullen in een Excelbestand verwerkt worden. In dit bestand staat bovenaan het blad een gedraging geformuleerd. Vervolgens zal er in de kolom eronder genoteerd worden hoe vaak deze gedraging voorkomt.

Deze vragenlijsten zullen ook in een Excelbestand verwerkt worden. Bovenaan het formulier staat het nummer van de vraag genoteerd. In de kolom eronder wordt het antwoord ingevuld dat de deelnemer heeft gegeven. Deze antwoorden worden met nummers weergegeven. Wanneer iemand met de vraag het bijvoorbeeld helemaal niet mee eens is zal een 1 worden ingevoerd, en als iemand het er helemaal mee eens zal er een 5 worden ingevoerd.

Aan de hand van de ingevoerde data zal er een analyse gemaakt worden. Dit wordt gedaan door te kijken naar opvallende gedragingen die heel vaak of juist heel weinig voorkomen. Ook wordt er gekeken naar de antwoorden op de vragenlijsten van de deelnemers of daar opvallende overeenkomsten in voorkomen.

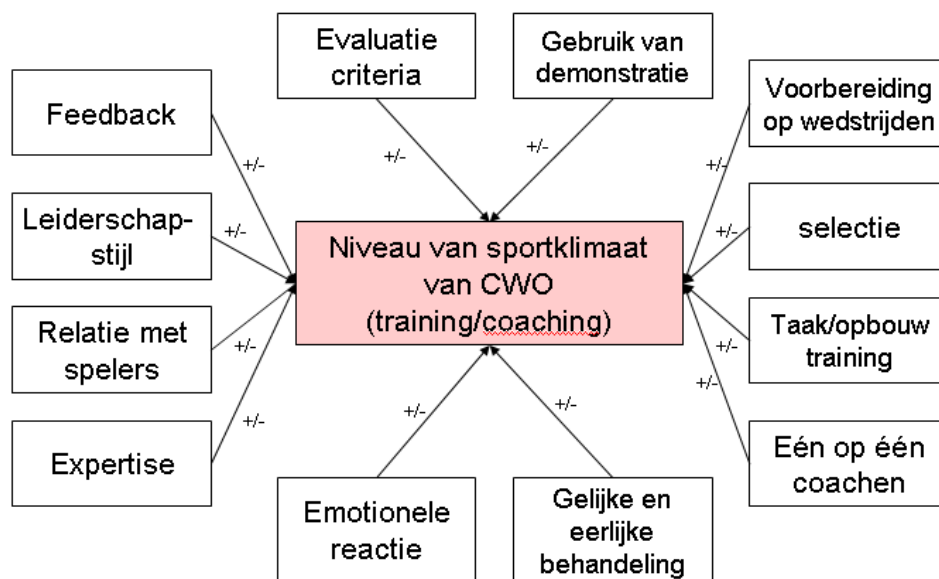
Vanuit deze opvallende punten wordt er gekeken of dit een positieve of negatieve invloed heeft op de motivatie en ontwikkeling van spelers en kinderen. Vanuit deze resultaten kan er een advies worden gegeven welke factoren goed zijn en welke verbeterd dienen te worden om het sportklimaat van de vereniging op een hoger niveau te brengen.

3. Analyse en resultaten

Om tot goede resultaten te komen is er vanuit de literatuur een conceptueel model gemaakt, die vorm zal geven aan de analyse van het gehele onderzoek. Dit model wordt als eerst geschetst. Vervolgens zullen de uitkomsten van de verschillende delen van dit onderzoek worden uitgelicht. Als laatste worden de uitkomsten gekoppeld aan het conceptueel model.

3.1 Conceptueel model

Uit de literatuur komen verschillende gedragingen van trainers, de manier waarop trainers coachen en de trainingen geven naar voren die van invloed zijn op het niveau van het sportklimaat van deze trainers/vereniging. De juiste inzet van deze factoren draagt dus bij aan een positief sportklimaat. Deze 12 factoren zijn de basis voor het analyseren van het onderzoek. In figuur 4 wordt het conceptueel model weergegeven van de uiteindelijke analyse.

Figuur 4 Conceptueel model

3.2 Observaties van wedstrijden en trainingen

In dit onderzoek zijn van beide trainers 2 observaties gedaan van trainingen, waarbij ook een buddy de observaties heeft gedaan. Daarnaast is er ook van beide trainers één wedstrijd geobserveerd. De observaties zijn geanalyseerd op basis van de turfmethode. Dit resulteert in een telling van het aantal gedragingen dat voorkomt in een training/wedstrijd. Voor de telling van de trainingen is het gemiddelde van de twee trainingen en de buddy observatie genomen.

Bij de observaties is er gekeken naar positieve en negatieve gedragingen van de trainer richting spelers. Hieronder staan de specifieke gedragingen weergegeven.

Positieve belonende actie
Geen reactive
Een aan fout gerelateerde aanmoediging
Een aan de fout gerelateerde technische instructie
Bestrafing
Een bestraffende, aan de fout gerelateerde, technische instructie
Het negeren van een fout
Controle/overwicht/macht krijgen
Algemene technische instructie
Algemene aanmoediging
Organisatie
Algemene communicatie

Observatie wedstrijd B1

In onderstaande tabel wordt de telling van de gedragingen van de Wedstrijd van B1 weergegeven.

Aan de hand van de observaties valt op dat de trainer weinig gebruik maakt van een positief belonende actie tijdens de wedstrijd. Daarnaast maakt hij in de wedstrijden ook niet veel gebruik van een algemene aanmoediging. De trainer had hier wel de mogelijkheid voor, maar gaf vaak geen reactie bij een goede actie van een speler. Wanneer de speler een fout maakt gaf de trainer dit aan met een technische instructie of de trainer negeerde de fout. Uit de statistieken blijkt ook dat de trainer veel gebruik maakt van het geven van technische instructies in de wedstrijd. Daarnaast coacht de trainer de organisatie tijdens de wedstrijd.

Training B1

In onderstaande tabel wordt de telling van de gedragingen van de training van B1 weergegeven.

De telling geeft aan dat tijdens de trainingen de trainer vaak geen reactie geeft op een goede actie van een speler. Hij geeft ook weinig positieve belonende acties tijdens de trainingen. Wel geeft hij vaak een aanmoediging nadat een speler een fout maakt. Wat er ook op valt is dat de trainer heel hoog scoort op het gebied van het geven van een algemene technische instructie en een aan een fout gerelateerde instructie.

Wedstrijd D2

In de tabel op de volgende pagina wordt de telling van de gedragingen van de wedstrijd van D2 weergegeven.

In de observatie komt naar voren dat de trainer heel vaak geen reactie geeft op een goede actie die een speler maakt. Ook valt erop dat hij een aantal positieve belonende reacties geeft richting de spelers. De trainer coacht heel weinig de spelers op het gebied van technische instructies, algemeen maar ook aan fout gerelateerde technische instructie. In de wedstrijd negeert hij regelmatig de fouten die zijn spelers maken.

Training D2

In onderstaande tabel wordt de telling van de gedragingen van de training van D2 weergegeven.

In de telling valt er op dat de trainer vaak een technische instructie geeft als de speler een fout maakt. Daarnaast geeft hij ook regelmatig een algemene instructie aan de spelers. In de training

geeft hij ook vaak een positieve belonende actie. Daarentegen valt ook op de trainer vaak geen reactie geeft op een goede actie van een speler op de trainingen.

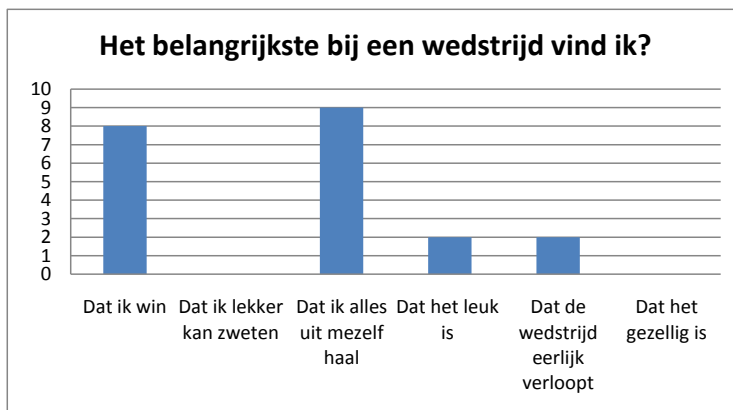
3.3 Vragenlijsten Spelers

In de vragenlijst voor spelers zijn vragen gesteld over sport, trainingen, gevoelens bij de sport en over de sportvereniging. Hierna worden de resultaten per team beschreven.

Spelers B1

14 spelers van B1 hebben de vragenlijst ingevuld. De gemiddelde leeftijd bedraagt 15.9 jaar en zijn allemaal man. Van deze groep zitten de spelers al geruime tijd op voetbal, namelijk 7.8 jaar. Bij CWO zit men gemiddeld 4,1 jaar. Van de trainer krijgen ze gemiddeld al 1.6 jaar training/coaching.

In onderstaande tabellen staan de belangrijkste drivers van een training en bij een wedstrijd. De spelers van B1 vinden het belangrijkste bij een training dat ze iets nieuws leren (7x) en dat het gezellig is (5x), bij de wedstrijd staat alles uit mezelf halen (8x) en winnen (8x) boven aan.

In de vragenlijst staat een algemene stelling vragen over waarom de kinderen sporten. De schaal loopt van helemaal mee eens naar helemaal niet mee eens. In onderstaande tabel vind je de vragen en de gemiddelde waarde en de modus. De sterkste waardes komen terug in plezier hebben, wedstrijden te spelen, buitensporten leuk vinden, willen winnen.

Stellingen over "Ik sport omdat..."	Gemiddelde	Modus
Ik het plezierig vind	4,86	Helemaal mee eens
ik op gewicht wil blijven of wil afvallen	2,14	Helemaal niet mee eens
ik samen met vrienden wil zijn	4,07	Mee eens
ik ervan houd om anderen te laten zien wat ik kan	3,79	Mee eens
ik het leuk vind om wedstrijden tegen anderen te spelen	4,64	Helemaal mee eens
ik daar beter in wil worden	4,50	Helemaal mee eens
ik wil zorgen voor mijn gezondheid	3,93	Mee eens
ik er beter uit wil zien	3,21	Mee eens
ik houd van buitensporten	4,57	Helemaal mee eens
ik van anderen wil winnen	4,36	Mee eens
het moet van me ouders	1,36	Helemaal niet mee eens

De vraag "Hoe denk jij over sport?" is ook gesteld. In onderstaande tabel worden de resultaten getoond. Hieruit kan je opmaken dat de spelers het belangrijk vinden dat je respect toont voor je tegenstander. Toch hebben ze wel een sterke voorkeur voor winnen. Regels mogen geschonden worden en zwakkere sporters mogen minder opgesteld worden.

Stellingen over "Hoe denk jij over sport"	Gemiddelde	Modus
Als je verliest heb je eigenlijk voor niets gesport	1,86	Niet mee eens
Het is niet erg om je verenigingsgenoot uit te schelden als die een stomme fout maakt	2,86	Niet mee eens en mee eens
Af en toe expres de regels overtreden hoort bij de sport	3,71	mee eens
Je moet respect tonen voor de tegenstander	4,00	mee eens
Winnen is belangrijker dan je aan de spelregels houden	2,86	niet mee eens
Een trainer moet zijn zwakste sporters zo weinig mogelijk opstellen	2,21	een beetje mee eens

De resultaten van de stellingvraag over de vereniging staan in onderstaande tabel. Alle vier de vragen worden positief beantwoord. De hoogste waardes worden gegeven aan de vraag over verantwoordelijkheid (3.93) en de vraag over elkaar helpen (3.79).

Stellingen over "Hoe is het bij jouw sportvereniging"	Gemiddelde	Modus
Bij deze vereniging helpen mensen elkaar, ook als ze geen vrienden hebben	3,79	Soms waar, soms niet waar
Bij deze vereniging wordt door de sporters veel ruzie gemaakt	1,79	Meestal niet waar
Bij deze vereniging voelen sporters zich verantwoordelijk voor elkaar	3,93	Meestal waar
Bij deze vereniging worden sporters die zich onsportief gedragen aangepakt	3,21	Soms waar, soms niet waar en Meestal waar

Spelers D2

8 spelers van D2 hebben de vragenlijst ingevuld. De gemiddelde leeftijd bedraagt 11.8 jaar en zijn allemaal man. Van deze groep zitten de spelers al geruime tijd op voetbal, namelijk 4.8 jaar. Bij CWO zit men gemiddeld 4,6 jaar. Van de trainer krijgen ze gemiddeld al 1.8 jaar training/coaching.

In onderstaande tabellen staan de belangrijkste drivers van een training en bij een wedstrijd. De spelers van vinden het belangrijkste bij een training dat ze iets nieuws leren (6x) en dat het gezellig is (5x). Dit is gelijk aan de antwoorden van D2. Bij de wedstrijd staat dat de wedstrijd eerlijk verloopt op één (6x) en dat het leuk is (4x). Dit scheelt enorm met de B1, daar waar winnen op één staat. Bij de D2 wordt dit antwoord niet één keer gegeven.

In onderstaande tabel staan de resultaten over hoe de spelers over sport denken. Hierin komt naar voren dat respect en sportief gedrag bovenliggend is. Ze vinden respect tonen voor hun tegenstander belangrijk, net als dat het erg is om te schelden. De meeste spelers zeggen ook dat ze het helemaal niet eens zijn als een trainers zijn zwakste sporters zo weinig mogelijk opstelt.

Stellingen over "Hoe denk jij over sport"	Gemiddelde	Modus
Als je verliest heb je eigenlijk voor niets gesport	1,13	Helemaal niet mee eens
Het is niet erg om je verenigingsgenoot uit te schelden als die een stomn	1,38	Helemaal niet mee eens
Af en toe expres de regels overtreden hoort bij de sport	2,50	een beetje mee eens
Je moet respect tonen voor de tegenstander	4,00	een beetje mee eens
Winnen is belangrijker dan je aan de spelregels houden	2,00	Niet mee eens
Een trainer moet zijn zwakste sporters zo weinig mogelijk opstellen	2,25	Helemaal niet mee eens

Plezier laat zien wat je kan en het leuk vinden om wedstrijden te spelen zijn belangrijke redenen waarom de spelers op sport zitten. Winnen, op gewicht blijven en het moet van de ouders wordt nauwelijks genoemd. In onderstaande tabel vind je de totale resultaten.

Stellingen over "Ik sport omdat..."	gemiddelde	Modus
Ik het pezierig vind	4,75	Helemaal mee eens
ik op gewicht wil blijven of wil afvallen	2,50	Neutraal
ik samen met vrienden wil zijn	4,13	Mee eens
ik ervan houd om anderen te laten zien wat ik kan	3,63	Mee eens
ik het leuk vind om wedstrijden tegen anderen te spelen	4,50	Helemaal mee eens
ik daar beter in wil worden	4,50	Mee eens
ik wil zorgen voor mijn gezondheid	4,29	Helemaal mee eens
ik er beter uit wil zien	2,38	Neutraal
ik houd van buitensporten	4,13	Helemaal mee eens
ik van anderen wil winnen	2,63	Neutraal
het moet van me ouders	1,13	Helemaal niet mee eens

Bij de spelers van D2 scoren de vragen over de vereniging over het algemeen positief. Verantwoordelijkheid voor de sporters scoort het hoogst. Het minst scoort 'bij deze vereniging wordt door de sporters veel ruzie gemaakt. In onderstaande tabel vind je de gemiddelde scores van de vragen.

Stellingen over "Hoe is het bij jouw sportvereniging"	gemiddelde	Modus
Bij deze vereniging helpen mensen elkaar, ook als ze geen vrienden hebben	3,88	meestal waar
Bij deze vereniging wordt door de sporters veel ruzie gemaakt	2,25	Soms waar, soms niet waar
Bij deze vereniging voelen sporters zich verantwoordelijk voor elkaar	4,38	Meestal waar
Bij deze vereniging worden sporters die zich onsportief gedragen aangepakt	3,75	meestal waar

3.4 Vragenlijst trainers

In de tabel op de volgende pagina staan de belangrijke vragen, die betrekking hebben op dit onderzoek, uit de vragenlijst van de trainers. Trainer van D2 is 46 jaar en heeft al 11 jaar ervaring als trainer. Daarnaast heeft hij een opleiding afgerond bij een sportbond als pupillentrainer. De reden waarom trainer is geworden is dat hij dit plezierig vind en omdat zijn kinderen hierin zit. Hij vindt het belangrijkste dat kinderen beter worden in sport en dat ze plezier ervaren. Hij ziet

zijn rol als coach/hulpverlener. Opvallend is dat hij geen actieve ervaring heeft als speler in deze sport.

Deze trainer vindt respect en sportief erg belangrijk. Op de vragen in deze categorie worden alle vragen positief beantwoord. Ook vind hij gelijke behandeling belangrijk. Hij is het er niet mee eens om zwakke spelers minder vaak op te stellen.

Trainer van B1 is 42 jaar en al 11 jaar trainer en heeft geen basiscursus gevolgd. Hij wil graag dat het elftal zich handhaaft in de 1ste klasse. Hij ziet zijn rol als leider/instructeur.

Deze trainer vindt respect en sportief minder belangrijk. Het lijkt erop dat hij competitief is ingesteld en winnen belangrijker is. Uitschelden van teamgenoten dat mag soms en dat je express de regels overtreed is hij helemaal mee eens. Hij is het een beetje mee eens dat je de zwakke spelers minder vaak opstelt als de goede spelers.

Als er gekeken wordt naar de ervaringen rondom de vereniging kan er gezegd worden dat de vragen niet sterk positief bekrachtigd worden. Vooral verantwoordelijkheid voor de spelers wordt door beide trainers beantwoord met 'soms wel waar en soms niet waar'. Over het algemeen wordt er geen ruzie gemaakt en wordt onsportief aangepakt op de vereniging.

Vraag	Antwoord: Trainer D2	Antwoord: Trainer B1
Leeftijd	46	42
Geslacht	Man	Man
Opleiding	MBO	VMBO
Hoelang bent u al trainer?	6	11
Hoelang bent u al trainer van deze vereniging?	6	11
Wat is uw hoogst succesvolle afgeronde sportopleiding of cursus?	KNVB pupillentrainer	Geen
Heeft u zelf ook actief gesport?	Ja, maar niet bij de sport waarin ik nu trainer bent	Ja, onder meer in de sport waarin ik nu trainer ben
Sport u zelf op dit moment nog?	Ja	Nee
Op welk niveau heeft u tijdens uw sportloopbaan gespeeld?	Deels recreatief, deel Prestatief in lokale/regionale competitie	Vooraf prestatief in lokale/regionale competitie
Waarom bent u trainer geworden?	Voor mijn plezier en om mijn zoon of dochter te trainen/coachen	Jeugd plezier te verzorgen en omdat ik gevraagd ben

Wat wilt u met de huidige sporters bereiken?	Dat de sporters beter worden in hun sport en dat de sporters plezier hebben in hun sport	Dat de sporters beter worden in hun sport en handhaven in de 1ste klasse
Wat denkt u dat de kinderen willen bereiken?	Steeds beter worden in de sport en plezier beleven in de sport	Steeds beter worden in de sport en plezier beleven in de sport
Hoe ziet u uw rol ten opzichte van de sporters vooral?	Als coach/hulpverlener	Als leider/instructeur
Hoe denkt u over sport		
Als je verliest heb je eigenlijk voor niets gesport	Helemaal niet mee eens	Een beetje mee eens
Het is niet erg om je verenigingsgenoot uit te schelden als die een stomme fout maakt	Helemaal niet mee eens	Een beetje mee eens
Af en toe expres de regels overtreden hoort bij de sport	Helemaal niet mee eens	Helemaal mee eens
Je moet respect tonen voor de tegenstander	Helemaal mee eens	Helemaal mee eens
Winnen is belangrijker dan je aan de spelregels houden	Helemaal niet mee eens	Een beetje mee eens
Een trainer moet zijn zwakste sporters zo weinig mogelijk opstellen	Niet mee eens	Een beetje mee eens
Hoe is het bij uw sportvereniging?		
Bij deze vereniging helpen mensen elkaar, ook als ze geen vrienden hebben	Meestal waar	Soms waar, soms niet waar
Bij deze vereniging wordt door de sporters veel ruzie gemaakt	Meestal niet waar	Meestal niet waar
Bij deze vereniging voelen sporters zich verantwoordelijk voor elkaar	Soms waar, soms niet waar	Soms waar, soms niet waar
Bij deze vereniging worden sporters die zich onsportief gedragen aangepakt	Meestal waar	Helemaal waar

3.5 Interview met spelers en trainers

Het laatste onderdeel van het onderzoek zijn er interviews afgenomen met de spelers en trainers van de D2 en B1. Op basis van de 12 trainer-kind interactie factoren van Keegan e.a. (2010) zijn deze interviews geanalyseerd.

Spelers B1:

Wanneer er gekeken wordt hoe vaak de deelnemers het over positieve feedback hebben tijdens de trainingen en wedstrijden dan valt er op dat dit vrij hoog ligt in vergelijking met de negatieve feedback.

In de relatie met de spelers viel er op dat hij weinig individueel met de spelers praat over zaken buiten het voetbal om. Dit viel op uit de volgende uitspraak: *“Het is altijd fijn om goed gesprek aan te gaan. Het kan ook wel. Het gebeurt niet echt vaak, maar ik vind het niet echt een nadeel”*. De expertise van de trainers lijkt goed te vallen bij de spelers. De spelers vinden het fijn dat ze een trainer hebben die zelf ook op voetbal heeft gezeten. Een uitspraak van de speler *“vorig jaar hadden we niet echt een voetballende trainer, althans ik niet”*.

Wanneer er gekeken wordt naar de gelijkheid en eerlijke behandeling dan valt er op dat de trainer de opstelling maakt aan de hand van zijn beste speler. Als er een speler niet komt trainen dan is hij wel rechtvaardig door hem op de bank te zetten. Dit valt op uit de volgende uitspraak *“Tenzij iemand de hele tijd niet komt trainen dan zit wel op de bank. Of als je wel komt en geen inzet toont”*. Dit heeft ook te maken met de selectie. De selectie vindt zo consistent plaats.

In de opbouw van de trainingen valt er op dat de spelers de trainingen beter vonden dan vorig jaar, alleen vinden ze dat er soms ook wat saaie oefeningen tussen zitten. De volgende uitspraak gaat hierover: *“Soms hebben we wel is een oefening die niet heel leuk is, maar doe je gewoon mee als je eenmaal aan het voetballen bent.”*

In de wedstrijdbespreking die de trainer geeft valt er op dat hij het over de tactieken heeft hoe er gespeeld moet worden dit viel op uit de volgende uitspraak, *daarnaast geeft hij individuele aanwijzingen aan bepaalde spelers*. Er werd aangegeven dat binnen de trainingen gebruik gemaakt wordt van demonstratie door het voor te doen of opnieuw uitleggen.

Als er gekeken wordt naar de evaluatie criteria kan er gesteld worden dat hij bepalen doelen nastreeft en een rechtvaardige manier van evalueren heeft. Algemene doelen heeft afgesproken met zijn groep zoals bijvoorbeeld: Niet degraderen. Zoveel mogelijk voor elkaar werken en iedereen de bal gunnen. In zijn evaluatie is hij eerlijk en duidelijk. De volgende uitspraak gaat hierover: *“Hij is wel oprecht, hij zegt gewoon wat er fout is hoe beter kan ,maar ook als het goed is. Ja, hij is heel duidelijk als het goed is dan is het goed, maar als het fout is geeft die het ook heel duidelijk aan.”*

Trainer B1:

Binnen feedback valt het op dat de trainer het heel vaak heeft over negatieve eigenschappen van de spelers, zoals bijvoorbeeld *“juist met deze groep omdat gewoon de basis ontbreekt”*. In het punt leiderschapsstijl valt er dat hij een aantal positieve eigenschappen heeft als trainer. Eén van die eigenschappen is dat je af en toe streng kan zijn. En daarbij vindt hij discipline ook heel belangrijk in de groep viel op te maken uit de interviews.

In de relatie met de spelers valt er op dat hij met de groep zo af en toe een dolletje maakt in de kleedkamer of op de trainingen. Dit kan uit de volgende uitspraak worden gehaald: *Je moet een dolletje kunnen maken*

In de expertise valt er op dat hij niet bang is om iets voor te doen, omdat hij zelf gevoetbald heeft dit valt op uit deze uitspraak. Wanneer er gekeken wordt naar de emotionele reactie van de trainer dan valt op uit de uitspraken die hij maakt dat hij iets op een overdreven positieve en negatieve manier kan vertellen.

Bij gelijke en eerlijke behandeling valt op dat de trainer zijn spelers opstelt aan de hand van zijn beste spelers. Dit kan opgemaakt worden uit de volgende uitspraak *“we zitten nu wel in een situatie dat je probeert zo sterk mogelijk elftal omdat we de punten nodig hebben.”*

Als er gekeken wordt in het interview hoe vaak de trainer het heeft over 1 op 1 coaching kan er gezegd worden dat dit vaak voor komt. Opvallend is daarbij de volgende uitspraak *“Dan neem je die jongens even apart om ze zelfvertrouwen te geven.”*

De trainer maakt vaak goed gebruik van een voorbeeld als de deelnemers het niet begrijpen. Dat viel op ons op uit deze uitspraak *dan doen we het vaak nog even voor en dan doe ik het zelf ook voor.*

Bij het punt evaluatie viel ons dat de trainer algemene doelen heeft afgesproken met zijn groep, zoals handhaven in de eerste klas, en proberen zoveel mogelijk voetbal in het elftal te krijgen. Wel viel op dat de trainer veel negatieve dingen over de spelers benoemd, vooral wat de spelers allemaal fout doen. Er werd gezegd: *Inpassing is bij een hoop jongens heel zwak, Jongens die in principe nog geen eens met de wreef kunnen schieten.*

Spelers D2:

Uit de interviews met de spelers van D2 valt er op dat de spelers vinden dat de trainer veel complimenten geeft tijdens de trainingen en wedstrijden, dit wordt door de spelers goed ontvangen. Op de vraag of die veel negatieve feedback geeft kwam het antwoord: *Soms, Niet altijd.*

In de leiderschapsstijl van de trainer valt op dat de volgende dingen positief op die de spelers zeiden: vriendelijk, zacht niet snel boos. Daarentegen zou hij nog wel wat strenger kunnen zijn viel ons op uit het interview. In de relatie met de spelers viel er op dat hij het ook met de jongens over andere zaak heeft dan alleen het voetbal. Dit kwam naar voren uit het volgende antwoord van een van de spelers op de vraag of die ook over andere dingen buiten de voetbal praat *“Ja, hoe het op school gaat.”*

Opvallend punt bij de emotionele reactie was dat hij niet snel boos wordt. De trainer zou alleen nog in zijn uitspraken meer kunnen benadrukken of iets echt goed of fout is door met zijn stem te spelen vonden de deelnemers. Bij het punt eerlijke en gelijke behandeling vonden de deelnemers dat ze niet altijd gelijk behandeld werden. Dit kwam naar voren bij de volgende uitspraak *“Ik vind het eigenlijk niet eerlijk, iedereen moet gelijk zijn”*. Deze uitspraak ging over het feit dat niet iedereen evenveel wissel zit tijdens de wedstrijden. Dit vonden ze ook bij het selectiebeleid, deze is niet eerlijk, omdat niet iedereen evenveel speeltijd kreeg. Daarnaast vonden de spelers ook dat sommige spelers meer aandacht kregen als ze iets fout deden.

De trainer maakt in de wedstrijden en trainingen weinig gebruik van één op één coaching een van de spelers geeft aan dat hij wilt graag dat hij uitlegt hoe je iets moet doen: als je iets fout doet dat hij uitlegt hoe je het dan goed moet doen. Uit deze uitspraak valt er ook op dat ze een stuk duidelijkheid missen.

De trainingen die gegeven werden vonden de deelnemers over het algemeen leuk alleen vonden ze ook dat het soms saai was. De volgende uitspraak maakt dit duidelijk: *“Ja leuk, maar soms zitten er ook wat saais tussen.”* In de voorbereidingen van de wedstrijd heeft de trainer het er vaak over dat ze eerlijk en sportief moeten spelen, maar daarnaast is hij heel algemeen over de taken die de spelers in de wedstrijd moeten uitvoeren. Dit viel vooral op uit deze uitspraak: *Hij zegt altijd ‘we kunnen dit wel winnen want vorige keer wonnen gewoon bijna en jullie waren wel beter, maar er miste iets.’* De trainer maakt tijdens de trainingen goed gebruik door iets uit te leggen wanneer de

spelers het niet begrijpen. Waar hij geen gebruik van maakt is van een voorbeeld, dit wordt namelijk niet genoemd in het interview.

In de evaluatie met de spelers doet de trainer er goed aan om te refereren naar de volgende wedstrijd viel op uit de volgende uitspraak: *Hij zegt dan bijvoorbeeld in een training: in de wedstrijd zag ik dit en dat en daar gaan we dan vandaag op trainen.*

Wat de spelers missen in de wedstrijden en trainingen is dat hij meer aanwezig moet zijn viel op uit deze uitspraak: *“Ja in de wedstrijden wel. Bijvoorbeeld met Johan de coach van D3 die loopt altijd te zeggen waar je naar toe moet, die zegt het dan beetje hard. En hij schreeuwt echt naar je, maar het zou fijn zijn als die zou vertellen waar je moet staan of als je fout staat want hij is meestal heel stil langs de kant.”*

Trainer D2:

In het interview geeft de trainer van D2 aan dat hij redelijk vaak gebruik maakt van een compliment *“Goed is een woord dat je snel gebruikt”*. In het interview heeft hij het ook een aantal keer over negatieve feedback en dan vooral als de spelers de opdrachten niet goed uitvoeren. In de relatie met de spelers geeft de trainer aan dat hij veel met de spelers individueel praat, hij reageert ook als de spelers niet goed in hun vel zitten. Hij zegt het volgende hierover: *“Als ik dat merk probeer je die jongen even apart te nemen en zijn verhaal te laten doen.”*

Als er gekeken wordt naar de emotionele reactie van de trainer valt het op dat hij wat fanatieker wordt als de tegenstander gelijkwaardig is. Dit viel op uit de volgende uitspraak: *Ik bedoel speel je tegen een gelijkwaardige tegenstander kan je wat fanatieker zijn.*

Bij het aspect gelijk en eerlijk behandeling valt er op aan de uitspraken dat hij de kinderen die iets minder goed zijn meer wissel zet als de wedstrijd hier om vraagt. Dit wordt duidelijk uit de opmerking *“Het kan wel is gebeuren dat een speler wat langer op de bank zit dat je ook gewoon een goed resultaat wil neer zetten”*. In het interview wordt er maar 1 keer gesproken over individuele coaching.

Bij de trainingen geeft de trainer zelf aan dat het niet altijd even goed loopt dit viel op uit de volgende uitspraken: *Het was wat rommelig, aantal jongens om het hoofd er bij te houden en zijn snel afgeleid. Dan leg ik uit dat het niet altijd even leuk moet zijn, maar dat je soms ook saaie oefeningen moet doen om beter te worden.* In de voorbespreking refereert de trainer goed naar de afspraken die

gemaakt zijn. Op de vraag wat de trainer deed als de spelers de opdracht niet goed begrepen werd het volgende antwoord gegeven: *Je probeert het nog een keer uit te leggen, of doe ik het voor.* De trainer evalueert goed op de doelen die hij heeft gesteld dit laat hij ook regelmatig merken in het gesprek alleen zijn deze doelen heel algemeen dit valt op in de volgende uitspraken: *Belangrijkste doel is om het positiespel te verbeteren, en de organisatie neerzetten.*

3.6 Resultaat

Aan de hand van de gegevens die er verzameld zijn wordt er nu totaal analyse gemaakt over hoe de trainers scoren op elk punt van de 12 trainer-kind interactie factoren. Dit is overzichtelijk gemaakt in onderstaande tabel. Bij elk element staat in het bovenste gedeelte beschreven of de trainer voldoet aan het kenmerk en in het onderste gedeelte van de tabel krijgt de trainer hierover een beoordeling in termen van onvoldoende, voldoende of goed. Wanneer de trainer een onvoldoende scoort krijgt hij 1 ster, bij een voldoende, 2 sterren en bij een goed, 3 sterren.

	Trainer D2	Trainer B1
Feedback:		
	Opvallend bij deze trainer is dat hij niet veel aanwezig is met zijn coachen tijdens de trainingen en wedstrijden. Dit viel in de observaties op doordat hij vaak geen reactie gaf op een goede actie van zijn spelers. Wanneer deze trainer coacht dan viel er op dat voornamelijk positief gericht is. Dit kwam uit de observaties naar voren en in de interviews bij de spelers. Bij negatieve coaching gaven de spelers aan dat <i>hij dit soms deed, maar niet altijd.</i>	Bij deze trainer viel bij de observaties op dat hij weinig positieve reacties geeft. Terwijl hier vaak wel de mogelijkheid voor was blijkt uit het punt geen 'reactie'. De spelers ervaren dit echter niet als een nadeel valt op te maken uit de interviews. Wat deze trainer goed deed was een aanmoediging geven wanneer een speler een fout maakten of een technische instructie gaf na een fout. Uit het interview met de trainer viel op dat hij het veel over negatieve eigenschappen had van de trainer.
	Beoordeling: 2 sterren De trainer krijgt voor dit onderdeel een voldoende beoordeling, omdat hij veel positief coacht en de jongeren ervaren dit ook plezier.	Beoordeling: 2 sterren De trainer is voldoende aanwezig tijdens de trainingen en wedstrijden, wel mist hij soms een mogelijkheid om opbouwende feedback te geven.
Leiderschapstijl		
	Uit de interviews is gebleken dat de spelers de trainer vriendelijk, zacht vonden en iemand die niet snel boos wordt. Daarbij zou hij nog	Uit het interview met de trainer bleek dat hij als eigenschap had dat hij af en toe streng kan zijn en discipline heel erg belangrijk vind.

	wel wat strenger kunnen zijn vonden de spelers.	
	Beoordeling: 2 sterren Een positief punt van deze trainer is dat hij niet snel boos wordt, al mag hij af en toe wat strenger zijn.	Beoordeling: 3 sterren Een positief punt van deze trainer is dat hij streng kan zijn en heel erg hamert op de discipline bij deze groep. Dit zijn twee goede punten en daarom krijgt hij hier een goed voor
Relatie met spelers		
	Uit de interviews van de trainer en spelers is opgevallen dat de trainer regelmatig met zijn spelers praat over zaken buiten het voetbal en hierdoor heeft hij een goede band met de spelers.	Uit de interviews met de spelers is gebleken dat hij niet erg veel individueel praat met de spelers over zaken buiten het voetbal om wel maakt hij regelmatig met de groep een dolletje.
	Beoordeling: 3 sterren Doordat de trainer een goede band creëert met zijn spelers krijgt hij een beoordeling goed, dus 3 sterren.	Beoordeling: 2 sterren De training praat weinig individueel met spelers dit is nadelig voor de relatie. Doordat hij wel regelmatig een dolletje maakt met de spelers is de beoordeling 2 sterren.
Expertise		
	Deze trainer heeft zelf niet op voetbal gezeten bleek uit de vragenlijst, wel heeft hij een pupillen cursus gevolgd bij de vereniging.	De trainer heeft op hoog niveau gevoetbald bleek uit de vragenlijst en de spelers gaven ook in de interviews aan dat ze het prettig vonden om een voetballende trainer te hebben.
	Beoordeling: 1 ster Doordat de trainer zelf niet op voetbal heeft gezeten mist hij de expertise om dingen voor te doen.	Beoordeling: 3 sterren De trainer zal op een goede manier dingen kunnen voordoen op de trainingen.
Emotionele reactie		
	De spelers gaven aan in het interview dat de trainer niet snel boos wordt. De trainer gaf aan in zijn interview aan dat hij soms wat fanatieker wordt met coachen als de wedstrijd belangrijk werd.	Wat er op viel uit de interviews was dat hij dingen op een extreem positieve en negatieve manier kan vertellen.
	Beoordeling: 2 sterren Een positief punt is dat de trainer niet snel boos wordt. Belangrijk is dat fanatiek worden niet doorslaat. Daarom krijgt hij een voldoende beoordeling hiervoor.	Beoordeling: 2 sterren Een valkuil voor deze trainer kan zijn dat hij dingen te negatief wordt in zijn emotionele reactie. Dit heeft zijn effect op de spelers.
Gelijke en eerlijke behandeling		

	De trainer en spelers gaven aan dat niet iedereen evenveel wissel is. De trainer gaf daarbij aan dat dit afhankelijk was van de wedstrijd. De spelers vonden het niet eerlijk en vonden dat iedereen gelijk behandelt moest worden. Daarnaast gaven de spelers aan dat ze het resultaat ondergeschikt vonden.	De spelers in het interview gaven aan dat de trainer consequent is in zijn wissel beleid. Wanneer iemand te laat is of een week niet komt trainer staat hij wissel. Daarnaast gaven de trainer en speler wel aan dat vaak dezelfde spelers wissel waren.
	Beoordeling: 1 ster Het is belangrijk dat er een eerlijke en gelijke behandeling is. Dit lijkt niet het geval.	Beoordeling: 1 ster De trainer kan op dit punt winst behalen door spelers meer wedstrijden te laten spelen die normaal niet zo veel aan spelen toe komen.
Eén op één coaching		
	Uit de observaties van trainingen en wedstrijden viel op dat de trainer weinig technische individuele instructies gaf aan zijn spelers. Dit kwam ook naar voren in het interview bij de spelers van D2. Die zouden van hem meer duidelijkheid willen hoe ze nou precies moeten staan.	Uit de observaties van de trainingen en wedstrijden viel op dat deze trainer veel technische instructies gaf aan de spelers. De spelers gaven in de interviews ook aan dat ze dit als zeer prettig ervaren.
	Beoordeling: 1ster Hier is veel winst voor de trainer op de behalen, er wordt beperkt op individueel niveau gecoacht en aspecten uitgelegd.	Beoordeling: 3 sterren Deze trainer is hier sterk in ontwikkeld en de spelers ervaren dit als prettig.
Taak opbouw training		
	De trainingen van de trainer werden door de spelers over het algemeen als leuk, maar soms ook saai ervaren. De trainer gaf zelf aan dat de trainingen soms ook niet zo lekker lopen.	De spelers ervaren de trainingen als leerzaam, maar soms vonden ze dat er toch ook wat saaie dingen tussen zaten. Vooral wanneer ze de basis dingen moeten gaan doen.
	Beoordeling: 2 sterren Doordat veel spelers over het algemeen de trainingen toch als leuk ervaren is de beoordeling 2 sterren, wel kan hier nog een stap gemaakt worden.	Beoordeling: 2 sterren Ook voor deze trainer is er winst te behalen, omdat de training als saai worden beoordeeld.
Selectie		
	Vanuit de interviews en observaties is er niet veel uit selectiebeleid gekomen. Wel kunnen we stellen aan de hand van de ingevulde vragenlijsten dat hij geen grote selectie heeft.	De trainer kan geen consistent selectiebeleid voeren doordat er geen B2 is. Hierdoor zal iedereen binnen de selectie veilig zijn. Alleen zal niet iedereen evenveel aan spelen toe komen.

	Beoordeling: 2 sterren Er is niet veel naar voren gekomen over het selectiebeleid. Alleen dat hij niet zo een grote selectie heeft. Hij krijgt daarom een voldoende beoordeling.	Beoordeling: 1 ster Doordat de er geen consistent selectiebeleid is en niet iedereen evenveel aanspelen toe komt krijgt de trainer hier een onvoldoende beoordeling voor.
Wedstrijdvoorbereiding		
	Uit het interview met de speler en de observatie kwam naar voren dat de trainer het over hele algemene zaken heeft in de bespreking. Een goed punt is dat hij de spelers meegeeft om op een sportieve manier de wedstrijd te spelen.	In de interviews gaven de spelers aan dat ze in de bespreking goed voorbereid werden op de wedstrijd. Daarbij gaf trainer belangrijke taken mee aan het team en een aantal individuele aanwijzingen.
	Beoordeling: 2 sterren De trainen kan hier nog winst op behalen. Een positieve instelling is wel belangrijk.	Beoordeling: 3 sterren De trainer krijgt hier een goede beoordeling voor doordat de spelers het als zeer prettig ervaren hoe ze voorbereid worden op hun wedstrijd. Daarom krijgt de trainer hier een goede beoordeling voor.
Gebruik demonstratie		
	Deze trainer legt bepaalde zaken nog een keer uit als er iets niet duidelijk is kwam naar voren uit de interviews. De trainer geeft daarbij zelf wel weinig voorbeelden.	De trainer maakt goed gebruik van een praatje en wanneer het niet duidelijk is dan doet hij het een keer voor. Dit kwam naar voren uit de interviews.
	Beoordeling: 2 sterren Voorbeelden is erg belangrijk, daarom valt hier nog te winnen.	Beoordeling: 3 sterren De trainer krijgt hier een goede beoordeling voor dus 3 sterren, omdat hij het principe plaatje, praatje, daadje goed toepast. Groot voordeel daarbij is weer dat hij zelf ook dingen kan voor doen.
Evaluatie criteria		
	De trainer doet het in de trainingen goed om te refereren naar de vorige wedstrijd. Zijn doelen over het seizoen genomen zijn te algemeen. Een goede evaluatie wordt hierdoor belemmerd.	Deze trainer stelt ook hele algemene doelen in zijn evaluaties kwam naar voren uit het interview met hem. Waar deze trainer wel goed in is. Is dat hij oprecht en duidelijk is in zijn evaluaties.
	Beoordeling: 1 ster De evaluatie is te algemeen. Hierdoor wordt er punten niet concreet gevolgd.	Beoordeling: 1 ster De diepte van de evaluatie ontbreekt.

4. Conclusie, Discussie & Aanbevelingen

4.1 Conclusie

Dit onderzoek maakt deel uit van een project vanuit het NOC*NSF opgezet. Zij willen meer inzicht krijgen op de succes- en faalfactoren met betrekking tot de manier waarop de trainers een bijdrage leveren aan de opvoeding en ontwikkeling van jongeren die sporten bij een vereniging. Dit om een veiliger sportklimaat te kunnen creëren. Aan dit grootschalig onderzoek hebben nog zo een 50 á 60 studenten meegewerkt.

Vanuit de literatuur blijkt dat in Nederland bovengemiddeld sport wordt beoefend in vergelijking met andere landen in Europa, alleen bleek wel dat volgens de Norm Nederland Gezond Bewegen kinderen nog niet voldoende bewegen voor een goede ontwikkeling. Dit het is belangrijk om kinderen op sporten te krijgen, op sporten te houden en de ontwikkeling van kinderen te optimaliseren. Hier ligt ook de grootste uitdaging om een positieve ontwikkelingsgericht sportklimaat te creëren. De uitdaging voor beleidsmakers, sportorganisaties, coaches en ouders is om te zorgen dat de ervaring en resultaten in sport van kinderen positief zijn, door specifieke sportprogramma's en een actieve houden van coach en ouder (Fraser-Thomas e.a., 2005).

In dit onderzoek is er gefocust hoe trainers een positieve bijdrage kunnen leveren aan dit sportklimaat. Er zijn 12 trainer-kind interactie factoren bepaald, waaraan een trainer moet voldoen om de ervaringen en ontwikkeling van spelers positief te krijgen. Deze hebben onder andere betrekking op coaching, specifiek lesgeven, plannen en uitvoeren van oefeningen en selectie. Het onderzoek is uitgevoerd bij 2 trainers bij voetbalvereniging CWO om deze factoren in de praktijk te toetsen en gericht advies te geven om hun aanpak te verbeteren.

De volgende hoofdvraag is opgesteld:

- **In welke mate komen trainer-kind interactie succes- en faalfactoren voor bij de trainers van CWO die bijdragen aan de (positief) ontwikkelingsgericht sportklimaat?**

Om deze vraag te kunnen beantwoorden zijn er verschillende onderzoeksmethodes gebruikt. In een periode van een half jaar zijn de trainers geobserveerd, vervolgens zijn er interviews met de

trainers en spelers afgenomen om te kijken hoe ze met de 12 trainer-kind interactie factoren omgaan. Om een goed beeld te krijgen van de achtergrond van de spelers en trainers waarom ze voornamelijk op sport zitten en wat ze daarbij belangrijk vinden is er een vragenlijst afgenomen.

Het resultaat van het onderzoek is hieronder gepresenteerd. Op elk van de 12 factoren is er een gradaties van onvoldoende, voldoende of goed bepaald, in de vorm van sterren.

12 trainer- kind interactie factoren	Trainer D2	Trainer B1
Feedback:	Voldoende: 2 Sterren	Voldoende: 2 Sterren
Leiderschapstijl:	Voldoende: 2 Sterren	Goed: 3 Sterren
Relatie met spelers:	Goed: 3 Sterren	Voldoende: 2 Sterren
Expertise:	Onvoldoende: 1 ster	Goed: 3 Sterren
Emotionele reactie:	Voldoende: 2 Sterren	Voldoende : 2 Sterren
Gelijke eerlijke behandeling:	Onvoldoende: 1 ster	Onvoldoende: 1 Ster
Een op een coaching:	Onvoldoende: 1 ster	Goed: 3 Sterren
Taak opbouw training:	Voldoende: 2 Sterren	Voldoende: 2 Sterren
Selectie:	Voldoende: 2 Sterren	Onvoldoende: 1 ster
Vorbereiding op de wedstrijd:	Voldoende: 2 Sterren	Goed: 3 Sterren
Gebruik demonstratie:	Voldoende: 2 Sterren	Goed: 3 Sterren
Evaluatie criteria:	Onvoldoende: 1 Ster	Onvoldoende: 1 Ster

4.2 Discussie en aanbevelingen

Uit de resultaat is gebleken dat de trainers op verschillende punten goed scoren. De punten die de trainer heel goed deed van D2 was de relatie met de spelers. De relatie tussen coach en kind gaat niet alleen over instructie en het spel, maar juist om een band op te bouwen, te inspireren. De trainer van B1 heeft een juiste leiderschapstijl voor deze groep. Leiderschap betekent consistent zijn en af en toe streng. Ook heeft hij een goede expertise en coacht goed één op één

tijdens wedstrijden en trainingen. Expertise zorgt voor ervaring in het spel en het goed kunnen overbrengen aan de spelers. Eén op één coaching zorgt voor zelfvertrouwen bij spelers en helpt om individuele ontwikkelingen te stimuleren. Hij maakt tijdens de trainingen ook goed gebruik van de demonstratie, waardoor kinderen dit goed na kunnen doen.

De trainer van D2 kan juist aan zijn expertise werken en goed de gelijke en eerlijke behandeling in acht nemen. Daarnaast kan hij meer één op één coachen om meer uit de spelers te halen. De trainer van B1 moet ook aan een gelijke en eerlijke behandeling werken en aan zijn selectiebeleid. Het is belangrijk dat spelers een eerlijke kans krijgen en ook regelmatig kunnen spelen. Selectie moet hierop gericht zijn.

Om gericht de trainingen en coaching te verbeteren is er per punt aanbevelingen gedaan.

Feedback: Voor de trainer van D2 is het bij het geven van feedback belangrijk dat hij er voor zorgt dat hij meer feedback geeft tijdens de wedstrijden en trainingen. De spelers geven aan dat ze af en toe duidelijkheid missen. Voor de trainer van B1 is het belangrijk dat hij meer complimenten geeft tijdens de wedstrijden en trainingen. Spelers hebben namelijk de behoefte eraan om af en toe een compliment te krijgen. Dat ze het gevoel hebben dat ze goed bezig zijn ongeacht de uitslag.

Relatie met spelers: De trainer van B1 zou meer winst in de relatie met de spelers kunnen behalen door het individueel met spelers meer over zaken buiten het voetbal te hebben. Dit kan er aan bijdrage dat de band sterker wordt en je sneller als trainer ziet als een speler niet zo lekker in zijn vel zit.

Gelijke eerlijke behandeling: De trainers scoren beide onvoldoende op het punt gelijke en eerlijke behandeling hier moeten beide trainers dus aan gaan werken. Doordat ze bij de B1 met een grote selectie te maken hebben worden vaak de beste spelers opgesteld. Dit is niet goed voor de spelers die op de bank zitten en weinig aan spelen toekomen. Dit kan hij doorbreken door oefenwedstrijden te organiseren waarbij de wisselers mogen spelen of een goed roulatie systeem te maken waarbij iedereen speelt.

Doordat de trainer van D2 met een recreatief elftal te maken heeft is het nog belangrijker om iedereen evenveel te laten spelen en moet de prestatie van ondergeschikt belang zijn. De spelers gaven namelijk aan in de vragenlijsten dat hun het winnen ook niet van belang vonden. Op deze manier zal je ook een betere sfeer krijgen in de groep.

Een ander advies voor beide trainers is om een lijst bij te gaan houden waarop staat hoeveel minuten iedereen heeft gespeeld dit seizoen. Zo kun je er zelf voor zorgen dat dit altijd gelijk is en wanneer spelers of ouders erom vragen kan je altijd zeggen dat je eerlijk selecteert en iedereen evenveel minuten heeft gemaakt.

Eén op één coaching: De trainer van D2 kan hier winst behalen door zich in de wedstrijd of trainingen op 1 of 2 specifieke punten te focussen. Zo kan hij goed het overzicht houden en kan hij heel goed de spelers hierop individueel coachen wanneer ze het niet goed doen.

Taak opbouw training: Bij beide trainers viel het op dat sommige spelers de oefeningen saai vonden. Beide trainers gaven daarbij aan dat dit komt, omdat ze sommige basis dingen dan willen aanleren. Wanneer je basis dingen wilt aanleren kan je dit doen in een speelse vorm waarbij een wedstrijd element zit. Dit maakt het voor de kinderen uitdagend om bepaalde oefeningen te doen en zo worden ze op een impliciete manier gedwongen om het goed te doen. Statische oefenvormen voor bepaalde techniek worden namelijk door de spelers als saai ervaren.

Wedstrijdvoorbereiding: De trainer van D2 is in zijn wedstrijdbesprekingen heel algemeen. Om de wedstrijdbesprekingen meer waardevol te maken is het belangrijk dat hij terughaalt op de trainingen wat ze in de afgelopen week gedaan hebben en wat hij daarvan wil terugzien. Verder is het belangrijk dat hij bepaalde tactieken aangeeft waarbinnen ze moeten spelen en daarbij misschien wat het dan inhoudt voor bepaalde spelers.

Demonstratie: Doordat de trainer van D2 zelf de dingen minder goed kan voordoen zal hij hier oplossingen moeten verzinnen. Een oplossing hiervoor kan zijn door een goede speler dingen voor te laten doen. Ook demonstratie van bijvoorbeeld een speler uit het eerste kan goed werken. De spelers zijn namelijk heel erg gebaat bij een plaatje vooral in de aanleerfase ergens van. Bij dit plaatje is het vervolgens van belang om 2 aandachtspunten mee te geven waar ze zich aan moeten houden.

Selectie: De club/trainer van zal volgend jaar voor een B2 moeten gaan zorgen. Hierdoor zal je een selectiebeleid krijgen waarin iedereen zich optimaal op zijn of haar eigen niveau kan ontwikkelen. Nu is iedereen veilig voor zijn plaats in de selectie en hierdoor zullen de spelers minder hard werken om erbij te mogen blijven. Tevens komen er nu te weinig spelers aan spelen toe in B1 waardoor zij zich minder goed ontwikkelen.

Bij de D2 moet ervoor gezorgd worden dat er 3 D-teams zijn met evenveel spelers, het bleek dat er nu vaak spelers van andere D-teams mee moeten doen met D2 om het gat van te weinig spelers op te vullen. Voor deze spelers is het belangrijk dat zij vastigheid hebben. Op deze manier kan iedereen met zijn teamgenoten/vrienden blijven spelen op zijn of haar niveau. De vereniging zal dus begin van het jaar goed moeten kijken naar de aantal spelers dat ze voor bepaalde elftallen hebben.

Evaluatie: De trainers zijn heel erg algemeen in de doelen die ze willen bereiken. Hierop wordt ook de evaluatie gebaseerd en zijn daardoor erg basaal. Als advies hiervoor zou de vereniging moeten zorgen dat elke trainer weet wat ze in de afgelopen jaren geleerd hebben en wat deze trainer ze in het komende jaar moet aanleren. Het is belangrijk dat iedereen binnen de vereniging dezelfde lijn daarin heeft. Denk aan de formatie, taken van bepaalde posities. Dit heeft als voordeel dat de trainer op een hoger niveau zijn trainingen kan in starten begin van het jaar. Het lijkt er nu op dat iedereen elftal nu zijn eigen plan trekt. Daarnaast zou het goed zijn voor de kwaliteit trainingen als elke trainer een periode plan maakt. En binnen dit plan aangeeft welke periode en hoe hij de opbouw, omschakeling enz. aanbied. Door dit te doen weet ook iedereen waar je mee bezig bent geweest heel het jaar.

Expertise: Uit de resultaten bleek dat er op expertise nog verbeterd kan worden. Een gedegen opleiding is naast ervaring goed om een goed voorbeeld te zijn voor spelers. Op dit moment lopen er op de vereniging niet veel trainers met een KNVB diploma rond. Aangezien de cursus hiervoor heel duur is en de vereniging dit waarschijnlijk niet kan betalen. Het zou goed zijn dat ervaren trainers, de beginnende trainers begeleiden. Dit zal het niveau van de trainers ten goede komen en zo kan de vereniging verder bouwen aan zijn doelstelling om de jeugd in het eerste te krijgen.

4.3 Verder onderzoek en tekortkomingen

Dit onderzoek is tot stand gekomen door het overkoepelende onderzoek van NOC*NSF, dit betekent dat dit onderzoek een bredere scope heeft gehad dan specifiek in de onderzoek. Daarnaast zijn de 12 kind-trainer interactie factoren specifiek in de onderzoek bepaald en kunnen in het overkoepelende onderzoek een andere rol spelen.

Verder onderzoek is zeker nog nodig. Dit onderzoek is uitgevoerd bij twee trainers van CWO. Om nog specifiekere aanbevelingen te kunnen geven aan CWO zouden nog meer trainers geanalyseerd moeten worden. Ook zou dit inzicht geven in de verschillende kwaliteiten en ontwikkelpunten van alle trainers en kunnen zij er opvolgend van elkaar leren. Om dit onderzoek generaliseerbaar te maken is er ook onderzoek nodig bij andere voetbalverenigingen en zeker ook bij andere sportverenigingen, zoals bijvoorbeeld hockey en basketbal. Dit geeft meer inzicht in de verschillen tussen sporten. Ook zou het goed zijn om verschillen niveau's van coaching/training onder de loep te nemen.

Ook zou in verder onderzoek gericht gekeken moeten worden naar de spelers. Niet elke speler heeft een competitieve instelling, veel spelers hebben ook een recreatieve inslag met sport. Dit zal ook een andere manier van coaching/training met zich mee moeten brengen. Gericht onderzoek is hiervoor nodig om dit verder in kaart te brengen om het verschil te achterhalen.

De belangrijke tekortkoming in dit onderzoek is dat de methode niet specifiek gericht is om het beantwoorden van deze probleemstelling. De methode is door NOC*NSF opgesteld. Dit zorgt er in dit onderzoek voor dat dat niet alle vragen relevant waren voor dit onderzoek en dat bepaalde aspecten minder belicht zijn dan eigenlijk gewenst. Door wel een methode op te stellen specifiek voor het beantwoorden van deze probleemstelling kan er gericht en diepere analyse gedaan worden. Interviews kunnen in de basis opgesteld worden om antwoorden te krijgen op de 12 factoren en bij de observaties kunnen gericht op deze factoren worden geteld.

5. Literatuurlijst

5.1 Boeken en artikelen

Buisman, A. (2004). Opvoeding in en door sport? Pedagogiek, 24, 310-323.

Fraser-Thomas, J. L., Côté, J. & Deakin, J. (2005). Youth sport programs: an avenue to foster positive youth development. Physical Education & Sport Pedagogy, 10(1), 19 – 40.

Hedstrom, R. & Gould, D. (2004). Research in youth sports: Critical issues status. White paper summaries of the existing literature. Institute for the study of youth sports.

Keegan., R. (2010). The motivational atmosphere in youth sport: coach, parent, and peer influences on motivation in specializing sport participation. Journal of applied sport Psychology, 22, 87-105.

Light, R.L. (2010). Children's social and personal development through sport: a case study of an australian swimming club. Journal of Sport and Social Issues, 34(4), 379-395.

Papaioannou, A.G., Ampatzoglou, G., Kalogiannis, P. & Sagovits, A. (2008). Social agents, achievement goals, satisfaction and academic achievement in youth sport. Psychology of Sport and Exercise, 9, 122-141.

Scheerder, J., Vandermeerschen, H., Tuyckom, V. van, Hoekman, R., Breedveld, K. & Vos. S. (2011). Understanding the game sport participation in Europe, facts, reflections and

recommendations. Sport Policy & Management (SPM), Report 10, Katholieke Universiteit Leuven.

Schipper- Van Veldhoven, N. (2012). Sport vanuit een pedagogisch perspectief. 723. NOC*NSF.

5.2 Internet

Wendel-Vos, G.C.W. (2012) Hoeveel mensen zijn voldoende lichamelijk actief? In: Volksgezondheid Toekomst Verkenning, Nationaal Kompas Volksgezondheid. Bilthoven: RIVM, 11 juni 2012, Op:

<http://www.nationaalkompas.nl/gezondheidsdeterminanten/leefstijl/lichamelijke-activiteit/hoeveel-mensen-zijn-voldoende-lichamelijk-actief/>

Wikipedia (2012); <http://nl.wikipedia.org/wiki/Observatie>.

Reulink, N. & Lindemans, L. (2005). Kwalitatief onderzoek, participerende observaties. 23 november 2005. Op:

[http://www.cs.ru.nl/~tomh/onderwijs/om2%20\(2005\)/om2_files/syllabus/kwalitatief.pdf](http://www.cs.ru.nl/~tomh/onderwijs/om2%20(2005)/om2_files/syllabus/kwalitatief.pdf))

Bijlage 1: Trainer-kind interactie model (Keegan e.a., 2010)

Coach specific themes	Parent specific themes	Peer specific themes
Instruction and pedagogic considerations a. Equal treatment and perceived fairness 1. Differential treatment 2. Equal opportunities in selection 3. Equality in feedback 4. Perceived unfairness in selection b. One-to-one coaching c. Task design 1. Creating competition in practice 2. Variety and fun 3. Tasks focused on results 4. Giving plenty of time to learn 5. Tasks at optimal level 6. Repetitious drills 7. Playing without learning d. Selection 1. Competition for places 2. Consistent team selection 3. Selecting on 'form' 4. Squad rotation 5. 'Nobody is secure' 6. Lack of opportunity (Reeves <i>et al.</i>, 2009) e. Use of modeling-demonstration 1. Asking me to model 2. Asking other athletes to model 3. Demonstrating techniques f. Evaluation criteria 1. Honesty of evaluations 2. Mastery-based evaluations 3. Normative evaluations 4. Fault-finding/scrutinizing	Parent support and facilitation a. Material and emotional support 1. Material support (+Garcia Bengoechea & Sirean, 2007) 2. Emotional support (+Holt <i>et al.</i>, 2008; 2009) 3. Maintaining perspective (Gould <i>et al.</i>, 2008) b. Conditionality of support (+Assor <i>et al.</i>, 2004) 1. Support is conditional i. Bulking indebtiness ii. Stressing return for investment (Gould <i>et al.</i>, 2008) iii. Using sacrifice as leverage (Gould <i>et al.</i>, 2008) 2. Support is unconditional i. 'It doesn't matter how you do it' (Pummell <i>et al.</i>, 2008) ii. <u>Unconditional love/caring</u> (Gould <i>et al.</i>, 2008) c. Watching-spectating 1. Watching facilitates feedback 2. Someone to show off to 3. Watching shows commitment Parent play-and-teach behaviors a. Over-involved behaviors (+Gould <i>et al.</i>, 2008) 1. 'Taking the game home' 2. Accepting reflected glory 3. Embarrassing behavior during competition b. Instructional behaviors (+Gould <i>et al.</i>, 2008) 1. Conflicting advice to the coach (+Reeves <i>et al.</i>, 2008) 2. Reinforcing coach's advice 3. Overloading with advice 4. <u>Shouting instructing during competition</u> (Holt <i>et al.</i>, 2009) c. Facilitating practice 1. 'Garden-play' (Informal fun practice) (+Garcia Bengoechea & Sirean, 2007) (+Babkes & Weiss, 1999) 2. Encouraging practice i. Reminding / prompting to practice ii. <u>Parents help to practice</u> (Pummell <i>et al.</i>, 2008)	Peer relationships and social interactions a. Linking competence to social outcomes (+Allen, 2003) (+Vazou <i>et al.</i>, 2005) b. Friendship and affiliation (+Weiss <i>et al.</i>, 1996) (+Vazou <i>et al.</i>, 2005) c. Group identity and perceived belonging (+Weiss <i>et al.</i>, 1996) (+Vazou <i>et al.</i>, 2005) Competition amongst peers a. Boasting (+Vazou <i>et al.</i>, 2005) b. Pressurizing behaviors (+Vazou <i>et al.</i>, 2005 – "Don't want to lose") c. Leading by example (+Vazou <i>et al.</i>, 2005) d. Rivalry and conflict (+Vazou <i>et al.</i>, 2005) (+Weiss <i>et al.</i>, 1996) e. 'Positive rivalry' (+Weiss <i>et al.</i>, 1996) f. Discriminatory behaviors and decisions i. Refusing to include certain players ii. 'Glorv hunters' exclude other from game (Vazou <i>et al.</i>, 2005) iii. <u>Unnecessary showing off</u> (Vazou <i>et al.</i>, 2005) Peer collaboration and altruistic behaviors a. Emotional and moral support 1. Intimacy and sharing (Weiss <i>et al.</i>, 1996) 2. Look out for each other (Vazou <i>et al.</i>, 2005) 3. 'My opinion is valued' (Allen, 2003) b. Emphasizing effort (+Vazou <i>et al.</i>, 2005) c. Collaborative learning 1. Offering advice-help (+Weiss <i>et al.</i>, 1996) 2. Withholding advice-help 3. Extra practice in spare time (+Garcia Bengoechea & Sirean, 2007) d. Inclusive decisions and behaviors (+Weiss <i>et al.</i>, 1996) 1. <u>Getting everyone involved</u> (Vazou <i>et al.</i>, 2005) 2. <u>Work together / play as a team</u> (Vazou <i>et al.</i>, 2005)